

[Anden næstformand]

I skrivelse af d.d. meddeler justitsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og konkursloven. (Telefonaflytning m.v., politiets anvendelse af agenter som led i efterforskningen af lovovertrædelser, aflastning af højesteret m.v.).

(Lovforslag nr. L 164).

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udvalget til valgs prøvelse (1/2 85):

Udtræder: Ole Vig Jensen (RV)

Nyt medl.: Aase Olesen (RV)

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Herved tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og konkursloven. (Telefonaflytning m.v., politiets anvendelse af agenter som led i efterforskningen af lovovertrædelser, aflastning af højesteret m.v.).

(Lovforslag nr. L 164).

Lovforslaget indebærer først og fremmest, at der gennemføres en detaljeret lovregulering af politiets adgang til telefonaflytning og andre indgreb i meddelelshemmeligheden og anvendelse af agenter som led i efterforskningen.

Dernæst tilsigter forslaget gennem ændringer i forskellige processuelle regler at opnå en aflastning af højesteret, således at denne ret kan nedbringe de for tiden meget lange berømmelsestider. Samtidig foreslås der forskellige andre retsplejeændringer.

De dele af lovforslaget, som vedrører straffeprocessuelle spørgsmål, bygger på strafferetsplejeudvalgets betænkning om politiets indgreb i meddelelshemmeligheden og anvendelse af agenter. Heri har udvalget foretaget en meget grundig gennemgang af de pågældende spørgsmål, og man må sige, at det i meget vidt omfang er lykkedes udvalget at nå til enighed om udformningen af de foreslåede nye lovregler. På enkelte punkter, som er nærmere omtalt i lovforslagets bemærkninger, har det dog ikke været muligt

for udvalget at nå til fuldstændig enighed, og udvalget har på disse punkter delt sig i et flertal og et mindretal.

Som det fremgår af lovforslaget, har jeg på de fleste punkter kunnet tiltræde forslaget fra flertallet i udvalget. Udvalgets flertal består i øvrigt bl.a. af udvalgets formand. Jeg synes, at udvalgsflertallet har fundet en god balance mellem på den ene side hensynet til at give politiet rimelige muligheder for at efterforske og opklare alvorlige lovovertrædelser, navnlig narkotikaforbrydelser, og på den anden side hensynet til, at borgerne har en betryggende retsbeskyttelse over for sådanne indgreb.

Spørgsmålet om at lovregulere disse efterforskningsmetoder er ikke blot meget vigtigt, men også meget vanskeligt. I den forbindelse vil jeg gerne omtale to spørgsmål, som kan give anledning til tvivl, og som formentlig vil blive centrale i de politiske forhandlinger om dette lovforslag.

Det drejer sig for det første om den foreslåede regel i § 784 om medvirken af advokater i sager om telefonaflytning m.v. Her indebærer lovforslaget en nyordning, og jeg synes derfor, at der måske kunne være grund til at overveje, om man – for at begrænse risikoen for utilsigtet udsivning af oplysninger mest muligt – burde begrænse den kreds af advokater, som kan beskikkes i disse sager.

Det andet spørgsmål, jeg gerne vil nævne, vedrører lovforslagets regler om politiets anvendelse af agenter som led i efterforskningen af lovovertrædelser. Her har der været rejst spørgsmål om, hvorvidt man burde begrænse politiets adgang til at anvende agenter ved bestemte typer af lovovertrædelser, herunder navnlig narkotikaforbrydelser. Selv om man umiddelbart kunne have sympati for at opstille et kriminalitetskrav i forbindelse med anvendelse af agenter, er det jo samtidig rigtigt, at man herved udelukker anvendelse af måske det eneste effektive efterforskningsmiddel ved andre typer af alvorlige forbrydelser end narkotikakriminalitet. Forholdet er jo det, at Danmark som vistnok det første land i verden står foran at gennemføre en nøje lovregulering af agentanvendelse, og at det derfor kan være uheldigt, såfremt man uden nærmere erfaringsgrundlag på forhånd udelukker, at politiet kan anvende agenter ved andre alvorlige forbrydelser, f.eks. sager vedrørende hælercentraler.

[Justitsministeren]

Ved lovforslaget foreslås der en retlig kontrol med politiets anvendelse af agenter. Jeg finder derfor, at det vil være hensigtsmæssigt at følge udviklingen meget nøje på dette område, således at man efter et par år foretager en endelig vurdering af spørgsmålet om et kriminalitetskrav på grundlag af det til den tid indhøstede erfaringsmateriale, herunder navnlig de afsagte kendelser.

Med hensyn til de foreslåede lovændringer vedrørende den civile retspleje vil jeg navnlig fremhæve vigtigheden af, at der gennemføres den foreslåede aflastning af højesteret.

Jeg vil i den forbindelse gerne fremhæve, at lovforslaget indebærer en ligestilling mellem Storkøbenhavn og det øvrige land med hensyn til behandlingen af funktionærsager. Efter lovforslaget skal de helt almindelige funktionærsager nemlig henlægges til byretten, også i det storkøbenhavnske område. I den forbindelse kan der også være grund til at fremhæve, at det ud fra mere generelle retsplejemæssige synspunkter er uhensigtsmæssigt, at sø- og handelsretten – og dermed ikke mindst højesteret som ankeinstans – belastes med et meget stort antal mindre betydningsfulde, ja, jeg havde nær sagt trivielle sager. Jeg har derfor fundet det rigtigst, at der nu gennemføres en ordning, således at funktionærsagerne i almindelighed behandles af byretterne i det storkøbenhavnske område, hvorved der gennemføres en ligestilling mellem Storkøbenhavn og det øvrige land.

Jeg har endvidere – i overensstemmelse med retsplejerådets udtalelse – udformet lovforslaget således, at der gives domstolene *i hele landet* mulighed for at henvise funktionærsager af principiel karakter til sø- og handelsretten. Herved vil vi kunne udnytte den store sagkundskab, som sø- og handelsretten besidder på dette vigtige område, på en bedre måde end i dag.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg anbefale forslaget til det høje tings velvillige behandling.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Povl Brøndsted):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 5. februar 1985 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henviser til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henviser til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 13.58.
